

گروه‌های مرجع اصلاحی حذف شدند

پدیدارشناسی اعتراض‌های منطقه و ایران
در گفت‌وگو با احسان شریعتی

علی محمدی / ایران

■ خبرنگاری انگلیسی از جوان لبنانی پرسیده چرا برای اعتراض به خیابان آمده، جواب داده «کار دولت را متوقف می‌کنیم تا به ما گوش دهد.» اینکه باید بی‌واسطه در خیابان بافریاد اعتراض کرد تا صدا شنیده شود، حکایت سست شدن نظام نمایندگی است. حکایت گریز از دولت و مجلس و حزب و رسانه و ناگزیری از خیابان. آنچه شمام در تحلیل وقایع منطقه به تعبیر لنینی گفتید اعتراضات برحق است علیه وضع موجود و سیستم‌هایی که دیگر نمی‌توانند مانند سابق کشور هایشان را اداره کنند. آنچه شریعتی به نقل از ابوذر غفاری نوشته «در شگفتم از کسی که در خانه‌اش نانی نمی‌پزد و با شمشر آخته‌اش بر مردم نمی‌شورد.» مسأله اینجاست و معیشت است و ضعف نظام نمایندگی یا فروپاشی امر سیاسی که نمایندگان دیگر جوابگوی نیازهای مردم نمی‌شوند. البته و این پدیده جهانی است.

■ از جلیقه زردهای فرانسه تا معترضان عراقی و...

حتی امریکا که با وجود نهاد های رسمی و احزاب کلاسیک، یک چهره غیر سیاسی مانند دونالد ترامپ بر سر کار می‌آید. سیستم دموکراتیک درست کار نمی‌کند و احزاب کلاسیک نمی‌توانند جامعه را نمایندگی کنند.

■ به هر حال کسی مثل ترامپ با فرآیند انتخابات و از مجرای حزب جمهوریخواه بالا

سرگه بارسقیان

روزنامه نگار

از سه ملاک «هست» بودن، «من فکر می‌کنم پس هستم» رنه دکارت، «من احساس می‌کنم، پس هستم» آندره ژید و «من عصبان می‌کنم، پس هستم» آلبر کامو، عالی‌ترین هستن به تعبیر دکتر علی شریعتی که خاص انسان است، همان عصبان و شوریدن است؛ عصبانی که انسان را از فرشته در بهشت به آدم زمینی تبدیل کرد. شریعتی می‌گوید انسان عصبان که می‌کند، علامت اینست که می‌تواند انتخاب کند و چون می‌شورد می‌تواند نفی کند و به جایش چیز دیگری را انتخاب کند، این یعنی انسان «هست» شده. در فوران عصبان در خاور میانه با احسان شریعتی، استاد فلسفه و فرزند شریعتی گفت‌وگو کردیم؛ پیش از آنکه اعتراضات آبان ۹۸ رخ دهد، نگاهمان به عراق و لبنان بود و دی ۹۶ و جز اشاراتی پیش از انتشار، شهر آشوب اخیر مجال طرح و بحث نیافت.